

Kap 1

Sommarlovet hade börjat och halva Åland var på väg ut i världen. Jessica packade för Stockholm och Rebecka för Legoland. Matts hade flugit till sin mormor i Florida och Liv blåste fram med sina föräldrar i sportbil mot norska fjällen.

Andra halvan av befolkningen höll på att flytta till sommarstugan och vart man än såg stod kappsäckar utställda för vädring och bilarnas bakluckor gapade som hungriga krokodiler. Fullproppade baggar stod överallt och det var inte svårt att räkna ut att de innehöll sportkläder, baddräkter, shorts och sololjor som doftade tropiskt gott. Säkert fanns det också svalkande gröna geléer med "efter sol" och allt sådant jag helst inte ville tänka på, men som hela tiden ploppade upp i huvudet. Anna och Hedda, och så jag, var de enda som skulle stanna i Mariehamn över sommaren.

Jag kom cyklande i full fart och fick tvärnita när jag apropå stötte på Anna och Hedda utanför Sittkoffs. I själva verket var det inte så apropå. Jag hade jagat fram genom stan i en halvtimme och sökt dem överallt.

"Snälla ni", bad jag och kallsvetten bröt fram. "Får jag vara med er i sommar?"

De hörde att jag var nära ett sammanbrott och Anna tittade nerifrån upp och uppifrån ner och trutade med munnen. Hon log hoppgivande med ögonen och klippte med fransarn. Hon viskade

något i Heddas öra och jag kunde nästan slappna av. Sommaren var räddad, tänkte jag men där tänkte jag fel.

"Lilla Klara Engberg", sa Anna och låtsades se sträng ut.
"Hur kan du inbilla dig något så dumt."

Hedda fnissade så att hon måste vända sig bort och då passade jag på att svänga cykeln och rivstarta mot torget så att sanden yrde. Det var nästan synd om mig och det var mammas fel. Mamma hade varit hemmafru så länge jag mindes men i maj hade hon plötsligt börjat arbeta på kontor och därför måste vi stanna i stan. En dag hade hon kommit hem med en ny mobil till mig och sagt:

"Du är stora flickan nu. Du klarar dig nog ensam."

Jag tänkte att hade pappa varit hemma hade han avstyrt alltsammans. Pappa hade säkert sagt att mamma kunde börja jobba till vintern, bäst hon ville, men över sommaren måste hon vara hemma. Pappa är sådan. Han tänker alltid på mig. Men nu var pappa kapten på sitt fartyg som går mellan Sydafrika och Amerika och han kunde inte hejda mamma.

Det sved i halsen men jag grät inte. Jag cyklade genom stan och jag trampade allt jag orkade längs Torggatan. Det svartnade för ögonen och dunkade i huvudet men jag stannade först när jag var hemma hos oss. Jag stod på gården till vårt hus med mörker i huvudet och flåsade som en hund. Jag var så andfådd att jag inte kunde ta ett enda steg. Jag låtsades titta på vårt hus som är stort och gult med vita knutar. Det är i två våningar och har glasbalkonger med randiga markiser både mot gatan och mot

trädgården. Överst finns en tredje våning som är lägre än de andra. Där finns en liten vind med sjömanskistor, dammiga kartor, sjökort och annat skräp.

Jag stod kvar tills det klarnade i huvudet. Sedan sparkade jag av mig skorna och tog en barfota runda över gården. Vår gräsmatta har tunna mjuka strån och den är skön att gå på. Den är sådan som växer under stora täta lövträd. Vi har alltid skugga hos oss förutom vid lekstugan där solen silar in en stund på förmiddagen. På eftermiddagen steker den också mitt rum i övervåningen en stund. Där har vi ingen markis så det blir varmt som i en bastu.

Jag gick in och bredde en smörgås och jag gick omkring utan att bry mig om att brödet smulade. Jag kikade in i mammas sovrum. Hon hade bäddat med det rosiga sängöverkastet och radat gulliga kuddar, så många det rymdes i sängen. Mamma är född prinsessa och det går aldrig över. Det brukar pappa säga. Han brukar också säga att förr var hon liten och smal och klädde sig som en riktig prinsessa. Nu är hon stor och rund och klär sig som vanligt folk. Jag gick till pappas rum och satte mig på sängen. Mamma har naturligtvis bestämt möbleringen också där men jag tror att pappa är nöjd med det vita och det blå.

Jag försökte faktiskt hitta på något att göra men snart var jag ute igen. Cykeln rullade iväg av sig själv längs Ålandsvägen. Jag behövde knappt trampa. Den vände av längs Storgatan och fortsatte längs Östra Utfarten. En liten stund var jag inne i biblioteket och läste Kalle Anka men jag hade

inte tålamod att sitta still så snart var jag ute igen. Jag köpte jordgubbsglass i våffla och satte mig på plaststolen vid kiosken. Jag tänkte att händer det ingenting före klockan är tre så går jag sönder och nån får ringa mamma som kommer med bilen och samlar ihop mig.

Just då mindes jag eftermiddagsfärjorna och smulade våfflan åt fåglarna och trampade iväg rakt genom stan till Västerhamnen och terminalen. Två blåvita och två rödvita färjor stod och svängde där ute och turades om att öppna luckorna för passagerarna. De var inte många.

Först kom en familj med två pladdrande småungar och ett knypte som skrek gällt i kärran. Jag som vanligtvis gillar att gulla med barn blev just då väldigt glad för att jag inte har några småsyskon. Så besvärliga var de här tre. Pappan hejade en taxi och innan de hade proppat in sig i bilen hade den ena ungen stuckit iväg. Jag måste mota honom ute på gatan och dra iväg med honom till bilen och då hörde jag att de var på väg till Eckerö. Skönt, tänkte jag. Skönt att man slipper skrikhalsarna.

Sedan kom tre män i gråa kostymer med varsin portfölj och frågade efter det stora hotellet. Jag visade hur de skulle gå men ångrade snart att jag inte hade bett dem ta taxi, för det vet man hur onyktra turister hittar. Sedan kom en man som var skallig med en krans av toviggt hår som liknade ett fågelbo. Han hade en storrutig skjorta i rött och svart och han haltade.

Jag stod kvar. Det måste komma en till, tänkte jag, och då kom Pontus, fast jag visste ju inte att han hette så. Det sa

han senare. Jag bara såg att han hade en väska som var alltför tung och att han hade en till som var långsmal och lätt.

Min först tanke var att jag skulle reservera honom som slav ifall han stannade över sommaren. Jag hade själv varit slav åt Jessica och Rebecka, hela vårterminen, och köpt bullar och läsk när de hade fest. Jag hade inte förtjänat mycket men det hade ändå varit roligt för Jessica och Rebecka gillade mig.

Jag ställde mig i vägen för Pontus men han tog en krok och började gå mot museifartyget Pommern. Han tvekade redan vid Sjöfartsmuseet, som om han inte hade kunnat bestämma sig, skulle han ta Sjöpromenaden eller Hamngatan. Då förstod jag att han var ny i stan. Han var osäker på vägen och när han vände sig om var jag där.

"Vad hänger du efter mig för?" sa han och lät irriterad.

"Det här är allmän gata", sa jag. "Jag brukar gå här. Lägg väskan på pakethållaren så behöver du inte bära."

Han var längre än pojkarna i min klass. Han hade mörkbrunt hår och mörka ögon och han var vit som gips i ansiktet. Han såg trött och tankspridd ut men han såg mig och mitt korta råttfärgade hår. Han tycker väl som mamma, tänkte jag. Han tycker väl att jag borde ha långt ljust hår och lockar. Flickorna i min klass har redan bröst men mina har knappt börjat växa ännu, och säkert såg han också det, men väskan var tung och han lyfte upp den på pakethållaren.

Vi gick mot Badhusparken och han gick bredvid och höll fast väskan med vänstra handen. På den högra armen bar han den

mindre och ovala väskan och jag sneglade på honom i smyg. Han skulle säkert bli en bra slav.

"Jag heter Klara", sa jag. "Vart ska du?"

Han var besvärad och såg ner i marken och han svarade inte.

"Vart är du på väg?" sa jag.

Han hade inte räknat med mig. Jag såg det. Han hade tänkt irra omkring för sig själv tills han hittade huset han sökte. Men nu såg han upp och hans ögon var blanka. Jag tänkte att kanske var han ingen typisk slav i alla fall. Han skulle säkert tappa bort sig i stan.

"Kan du behålla en hemlighet?" sa han och jag nickade.

"Svär du på att ingenting säga."

"Inte ett ord", sa jag. "Lita på mig."

Hans ögon smalnade och blev gula som en katts.

"Jag har rymt", sa han lågt. "De tänkte sätta in mig på barnhem men jag hann sticka."

"Är det sant?" viskade jag. "Är det faktiskt sant?"

För nu äntligen hade något hänt i vår lilla stad där ingenting någonsin hände.

"Det är sant", sa han med en målbrottsröst som sprack.

"Kommer jag fast sätter de mig i fängelse och jag får leva på vatten och bröd."

Jag tänkte att nu överdriver han allt för jag vet att man inte brukar sätta barn i fängelse, men jag sa inte emot honom. Jag gillade hans sätt att lägga fram saken.

"Har du mördat eller stulit?" frågade jag men han skakade på huvudet.

"Ingenting förutom att jag åkte gratis med färjan."

"Vad har du då gjort?" frågade jag.

"Mamma gick med huvudet in i väggen", sa han. "Det är hela felat."

Och sedan berättade han att han hette Pontus och bodde i Helsingfors. Hans pappa var död men han hade en faster som bodde i vår stad. Han kände inte till adressen men han tänkte söka upp namnet i en telefonkatalog.

"Vad heter hon?" sa jag.

"Nadja Karlsson", sa han och jag visslade.

"Känner du henne? frågade han.

"Hon bor granne med oss", sa jag.

"Då hittar du dit", sa han.

"Naturligtvis", sa jag. "Men varför går vi åt fel håll? Har du aldrig förr varit här?"

"Inte sedan jag var fyra eller fem", sa Pontus. "Och jag vet inte om hon tar emot mig."

Då förstod jag på riktigt att han inte var en sådan man tar till slav. Pontus behövde hjälp, min hjälp.